

PATVIRTINTA
Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus
(pareigų pavadinimas)

2019 m. gruodžio mėn. 10 d. tvirtinimo aktu Nr. 26-(4.1.28)-231

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALUS APSAUGOS REGLAMENTAS

2019-12-4
(data)

Nr. 231-05

Šilutė
(parengimo vieta)

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Bendrieji kultūros paveldo objekto duomenys¹:

1.1. pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre (toliau – Registas)

Žemaičių Naumiesčio žydų antrosios senosios kapinės.

Unikalus kodas Kultūros vertybių registre 38118

1.2. adresas Šilutės r. sav., Žemaičių Naumiesčio sen., Žemaičių Naumiesčio mstl., Klaipėdos gatvė

1.3. įrašymo į Registrą teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas 2014-12-15, Nr. KPD-KP-370.

1.4. inicijavimo skelbti saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.)

-

1.5. skelbimo saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.)

-

1.6. skelbimo kultūros paminklu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.)

-

1.7. unikalus žemės sklypo Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre)

4400-4239-4516

1.8. unikalus statinio Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre)

Nėra

1.9. yra kito kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje (kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Registre): Nėra.

1.10. vertingosios savybės ar saugomos dalys ir elementai užfiksuoti ir teritorijos ribos apibrėžtos/nustatytos (kultūros paveldo objekto apskaitos dokumento pavadinimas, data, Nr., sudaręs/patvirtinęs subjektas)

2014-12-15 Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Penktosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas Nr. KPD-KP-370

Apibrėžtų teritorijos ribų planas. Kultūros paveldo centras.

1.11. už apsaugą atsakinga institucija (pavadinimas, centrinės buveinės ar padalinio adresas)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos skyrius

Tomo g. 2, LT-91245, tel./fax. +370 46 410367, el. p. klaipeda@kpd.lt

¹ Įrašomi duomenys, žinomi individualaus apsaugos reglamento sudarymo metu. Su pasikeitusiais 1.4, 1.5, 1.8, 1.9 punktuose nurodytais duomenimis valdytojai viešai ir nemokamai susipažįsta Kultūros vertybių registro duomenų bazėje interneto adresu: <http://kvr.kpd.lt/heritage>

II. PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

2. Kultūros paveldo objekto ir jo teritorijos paveldosaugos reikalavimai:

Žemaičių Naumiesčio žydų antrosios senosios kapinės - viešajam pažinimui ir naudojimui bei viešajai pagarbai saugomas objektas (vieta). Tai vietinio reikšmingumo lygmens registrinis nekilnojamas objektas (vieta), kurio vertingųjų savybių pobūdis memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus). Žemaičių Naumiesčio žydų antrosioms senosioms kapinėms yra suformuotas sklypas, užregistruotas Nekilnojamojo turto registre. Žydų senųjų kapinių apibrėžta teritorija sutampa su kultūros vertybių registre įrašyto sklypo teritorija.

Turi būti išsaugotos XIX a. – XX a. viduryje veikusių Žemaičių Naumiesčio žydų antrųjų senųjų kapinių vertingosios savybės:

- ✓ įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos – 374 įvairių formų rausvo, pilko tašyto granito ir betono antkapiniai paminklai, daugiausiai su iškaltais memorialiniais įrašais hebrajų kalba.
- ✓ žemės ir jos paviršiaus elementai – Žemaičių Naumiesčio miestelio gyventojų palaikai, teritorijos reljefas;

Valdytojas privalo:

- prižiūrėti kultūros paveldo objektą, jo teritoriją, šalinti savaiminius želdinius, atnaujinti želdinius, pjauti žolę (pagal poreikį), genėti medžius, grėbti lapus, rinkti nukritusias šakas ir šiukšles, šalinti atsiradusius taršos šaltinius ir apsaugoti teritoriją nuo neigiamo aplinkos poveikio.
- pranešti už apsaugą atsakingai institucijai apie nekilnojamajai kultūros vertybei iškilusią grėsmę, kurios pats pašalinti nepajėgia arba tam neturi reikiamos kvalifikacijos ar leidimo;
- sudaryti galimybę Departamento, savivaldybės paveldosaugos padalinio, taip pat Valstybinės kultūros paveldo komisijos nariams ir pareigūnams ar jų įgaliotiems specialistams apžiūrėti kultūros paveldo objektą ar vietovę, fiksuoti kultūros paveldo objekto ar vietovės būklę.
- sudaryti sąlygas visuomenei lankyti ir pažinti nekilnojamosios kultūros vertybę;
- leisti už apsaugą atsakingai institucijai kultūros paveldo objektą ženklinti tipinėmis ir (ar) individualiai sukurtomis lentomis ir rodyklėmis;

2.1. Priežiūros sąlygos:

Memorialinės vietos priežiūros tikslas – išsaugoti kultūros vertybės ir jos teritorijos būklę, išvengti autentiškų savybių kitimo ir vandalizmo.

Memorialinės vietos savininkas, valdytojas ar naudotojas gali savarankiškai atlikti:

- ✓ teritorijos priežiūros darbus (šalinti savaiminius želdinius, atnaujinti želdinius, pagal poreikį pjauti žolę, genėti medžius, grėbti lapus, rinkti nukritusias šakas ir šiukšles, šalinti atsiradusius taršos šaltinius, prižiūrėti tvoras), nekeičiančius kultūros vertybės vertingųjų savybių.
- ✓ ištaisyti nedidelius reljefo defektus, nepažeisdamas kapų, išslinkusius ar iškritusius dangos ir reljefo tvirtinimo elementus pakeisti naujais, jeigu jie nėra vertingos dalys bei elementai.
- ✓ antkapinių paminklų priežiūros darbus (atlikti apžiūrą, valyti).
- ✓ želdinių priežiūros darbus (atlikti apžiūrą, šalinti sausuolius, vėjovartas, menkaverčius medžius ir krūmus, nepažeidžiant kapų, genėti atskirus medžius ir retinti krūmus)

Priežiūros darbai atliekami nuolat, be projektinės dokumentacijos ir be atskiro Kultūros paveldo departamento leidimo.

Atsižvelgiant į žydų bendruomenės konfesinius kanonus, žydų senosiose kapinėse medžiai ir krūmai pjaunami ar genimi nenaudojant technikos, nupjauti medžiai, šakos ir žolė iš šių teritorijų išnešami. Kategoriskai draudžiama rauti medžių ar krūmų kelmus.

Memorialinės vietos savininkas, valdytojas ar naudotojas, sužinojęs apie šios kultūros vertybės ar jos teritorijos sugadinimą, sužalojimą, sunaikinimą, vandalizmo aktą, turi nedelsdamas pranešti kultūros paveldo departamento teritoriniam skyriui ir imtis priemonių vertingiems elementams išsaugoti.

2.2. Naudojimo sąlygos:

Naudojant memorialinę vietą, turi būti išsaugota autentiška jos teritorija, istorinė – memorialinė funkcija, vertingos dalys bei elementai, sudarytos sąlygos jų eksponuoti.

Memorialinė vieta, jos teritorija gali būti naudojama tik memorialiniais ir mokslinio pažinimo tikslais.

Memorialinėje vietoje, jos teritorijoje draudžiama ūkinė veikla, draudžiama ieškoti naudingųjų iškasenų ir jas kasti, gaminti, sandėliuoti sprogstamąsias, degiąsias, chemiškai aktyvias, aplinką teršiančias medžiagas, įrengti sąvartynus, deginti šiukšles, naudoti dinaminio, vibracinio poveikio priemones, niokoti vejas ir gėlynus, laužyti medžius ir krūmus, skinti ar rauti dekoratyvinius augalus.

2.3. Tvarkymo sąlygos:

Memorialinės vietos tvarkymo darbai – taikomieji tyrimai, remontas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas, reglamentuota nauja statyba (tvoros įrengimas). Žydu senųjų kapinių sklypas turi būti aptvertas tvora, prie įėjimo į kapines turi būti įrengtas informacinis stendas arba informacinė lenta. Sprendimas aptverti žydu senųjų kapinių teritoriją priimamas, kai tam pritaria Lietuvos žydu (litvakų) bendruomenė ir kai bendrai sutariama dėl aptvėrimo įrengimo pobūdžio.

Tvarkymo darbų tikslas – garantuoti gerą fizinę memorialinės vietos būklę ir praktinį naudojimą, leidžiantį išsaugoti kultūros vertybės teritoriją ir vertingas dalis bei elementus, atskleisti memorialinės vietos kultūrinę vertę.

Vykdamas Žemaičių Naumiesčio žydu antrųjų senųjų kapinių tvarkymo darbus, vadovautis paveldo tvarkymo reglamentais ir žydu senųjų kapinių bei žudynių vietų ir kapų tvarkymo rekomendacijomis, kurias parengė Kultūros paveldo departamentas.

Tvarkymo darbus vykdyti pagal parengtą projektinę dokumentaciją, gavus leidimą teisės aktų nustatyta tvarka.

Rengiant žydu senųjų kapinių tvarkymo projektus, jų teritorijose vengiant žemės kasimo darbų neprojektuoti naujų želdynų.

2.4. Kiti reikalavimai:

Žemaičių Naumiesčio žydu antrosios senosios kapinės - viešajam pažinimui ir naudojimui bei viešajai pagarbai saugomas objektas (vieta). Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomoje nekilnojamojoje kultūros vertybėje draudžiama vertingąsias savybes naikinantys statybos darbai.

Siekiant, kad saugomo objekto vertingosioms savybėms nebūtų padaryta neigiamo poveikio, turi būti gautas už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos sutikimas, jei norima:

1. Keisti sklypo ribas.
2. Kultūros paveldo objekto teritorijoje keisti žemės sklypo paskirtį ir naudojimo būdą.
3. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje ar apsaugos zonoje (jei tokia bus nustatyta) statyti statinius ir įrenginius, keisti reljefą, sodinti vertingąsias savybes užstosiančius želdinius.

Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga:

1. Visos kapinės prižiūrimos pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintas kapinių tvarkymo taisykles, o senosios žydu kapinės dar ir pagal kultūros paveldo departamento parengtas žydu senųjų kapinių bei žudynių vietų ir kapų tvarkymo rekomendacijas. Neveikiančių kapinių teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis.
2. Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo vieta žymima paminklinėmis lentomis, skulptūros kūrinių, memorialiniais statiniais. Draudžiama griauti ar žaloti statinius, skirtus tokios vietos vertingosioms savybėms pažymėti. Šie statiniai gali būti keičiami ar statomi nauji tik gavus už tos vietos apsaugą atsakingos institucijos sutikimą.

Žydu senųjų kapinių teritorijoje draudžiami žemės judinimo darbai, išskyrus atvejus, kai tokiems darbams yra gautas Lietuvos žydu (litvakų) bendruomenės pritarimas bei leidimas atlikti archeologinius tyrimus.

Atsižvelgiant į žydu bendruomenės konfesinius kanonus, autentiški antkapiniai paminklai gali būti nuvalyti tik nuo paviršiuje atsiradusios augmenijos (samany). Draudžiama iškelti susmegusius antkapinius paminklus, taip pat valyti juos metaliniais ar kitokiais aštriais šepėčiais, kad nesubraižyti paviršiaus.

Valdytojas turi inicijuoti kelio ir kelio krypties rodyklių įrengimą į žydu senąsias kapines, kelio krypties rodykles statant prie valstybinių ir vietinės reikšmės kelių, kaip tai numatyta žydu senųjų kapinių bei žudynių vietų ir kapų tvarkymo rekomendacijose.

3. Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir pozonių paveldosaugos reikalavimai (įrašyti jeigu laikinai nenustatoma apsaugos zona ar nenustatomas fizinės ar vizualinės apsaugos pozonis):

apsaugos zona laikinai nenustatoma

PRIEDAI:

-

UAB „Klaipėdos projektas“ architektė,
nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos
specialistė (atestatas Nr. 3345)

(reglamentą parengusio pareigos)

(parašas)

Margarita Ramanauskienė

(vardas, pavardė)

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALAUS APSAUGOS REGLAMENTO TVIRTINIMO AKTAS

2019-12-10
(data)

Nr. 26-(4.1.29)-231

Šilutė

(tvirtinimo vieta)

Tvirtinu

Žemaičių Naumiesčio žydų antrųjų senųjų kapinių u.k. 38118

kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre

individualų apsaugos reglamentą

Parengimo data: 2019-12-09

Rengėjas (-ai): UAB „Klaipėdos projektas“ architektė,
nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistė (atestatas Nr. 3345) Margarita Ramanauskienė
Apsaugos zona (pažymėti):

- laikinai nenustatoma apsaugos zona
 nenustatomas fizinės apsaugos pozonis
 nenustatomas vizualinės apsaugos pozonis

Apsaugos zonos ir jos pozonių ribų plano techninį rengimo darbą atliko: -

Prie tvirtinimo akto pridedama: Kultūros paveldo objekto individualus apsaugos reglamentas, 3
lapai

Šilutės rajono savivaldybės administracijos
direktorius

(tvirtinančiojo pareigos)

(parašas)

Virgilijus Pozingis

(vardas, pavardė)

